

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szállási Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Nagyvárad város tanácsa enyhít a lakásinszegezen

Megkönnyítik az építkezést — Vámmentesítik az építőanyagokat

Dr Popovici Miklós prefektus hivatalbalépésének első percétől kezdve határt nem ismerő agilitással dolgozik azon, hogy a város polgárságának békés nyugalma biztosítsa. Minden ténykedése odairányul a prefektusnak, hogy a város fejlődését, ha kell áldozatok árán is előrevigye. Különösen a lakásinszeg megszüntetése érdekében fejtett ki erőteljes akciót, amely rövidesen a megvalósulás stádiumába jut.

Ma délelőtt 10 órakor a háztulajdonosok és bérlők bevonásá-

val és dr Popovici Miklós prefektus elnöklésével közös értekezlet volt a városházán.

Dr Váradi Ödön ismertette a bizottság tagjaival a házépitésre vonatkozó tervezetét. Az értekezlet pontonként vette tárgyalás alá az indítványt, amelynek során Benedek Aladár pénzügyi tanácsos bejelentette,

hogy a városi tanács a maga részéről szintén teljes szívével támogatja az akciót és az építkezési anyagok teljes vámmentességét biztosítja.

A pénzügyi tanácsos bejelentése lényegesen megkönnyíti az építkezések megkezdését.

Az anketon azt is elhatározták, hogy a terv megvalósítására egy végrehajtó bizottságot küldenek ki. Az előkészítő munkálatokat egy szűkebbkörű értekezlet végzi el, amelynek tagjává a bizottság dr Mangra Dezső főügyész, Kőszeghy József főmérnököt, dr Váradi Ödönt és dr Zoltán Károlyt jelölte ki.

annyi más művészszel dollárok után futott.

Drámai mozzanatok dus sorozatából tevődik össze Duse Eleonóra élete, mint minden igazi, nagy egyéniségé, amelyet hódolat, imádat, pompa vesz körül. Egy izzó drágakövekből összenőtt mozaikkép az az élet, amely most messze nyugaton a horizont alá hanyatlott. Szenvedélyes szerelmek és világraszóló színpadi sikerek tündöklő napja volt Duse. D'Annunzio Gabriellel való szerelmét maga a költő írta meg Tűz című regényében. Duse a fő női alakja D'Annunzio majd minden regényének, ha nem is éppen rokonszenves beállításban.

Egy évvel ezelőtt Bécsben vendégszerepelt. Föllépéseit — ez a tragédiája minden igazi tehetségnek — csak mérsékelt érdeklődés kísérte. De így is hallatlan művész-sikert aratott. Egy olaszországi kétfelvonásos darabjában lépett fel. Az első felvonásban tizennyolcéves lányt kellett játszania — a hatvanhárom éves művésznőnek — s hogy az illúziót ne rontsa, az egész felvonást hátat fordítva a közönségnek játszotta el. A második felvonásban aztán önmagát játszhatta, mert 40 év telt el a két felvonás cselekménye között. Hamlettet is sokszor alakította s igen szerette a férfiszerepeket.

Halála Sarah Bernhard után most a színjátszás legnagyobb gyászsa.

Mit mond Coroiu?

A súlyosan megvádolt tanfelügyelő nyilatkozik az Estilapnak.

Az ünnep előtti hét egyik felháborító eseményeként pertraktáltak azt a szélteben elterjedt hírt, hogy a nagyvárad tanfelügyelőinszegezen nagyszabású visszaélésnek jöttek a nyomára. Azt is emlegették, hogy a súlyos szabálytalanságok elkövetése Coroiu Péter segédtanfelügyelő nevéhez fűződik. Annál kinosabb volt az eset, mert Coroiu, akit főlegbizható tisztviselőnek ismertek meg, eltűnt Nagyváradról anélkül, hogy utazása előjáról bejelentette volna. Tegnap délután váratlanul hazaérkezett a súlyos vádakkal illetett tanfelügyelő, akivel az Estilap munkatársának alkalma volt beszélgetni.

Coroiu tanfelügyelő a következő kijelentéseket tette:

— Vasárnap este érkeztem vissza Bukarestből és így sejtésem sem lehetett a nevemről és személyemmel kapcsolatban elterjedt hírekről. Megkezdésem után azonnal írásbeli jelentést tettem dr Gocán tanfelügyelőnek és kérttem magam ellen a legszigorúbb eljárás megindítását.

A vádakra vonatkozóan pontosan csak az illetékes munkások előtt fogok válaszolni, amikor konkrétan elém tárják a vádakat, amelyek alapján eddig konkrétan nem ismerem a bűnösségemre vonatkozó vádak adatait.

Tudom, hogy milyen kötelességet hárít reám a hivatali munkám és így nem eshetek

abba a hibába, amelybe ellenfeleim ellenem estek, akik felhasználták a sajtó jóhiszeműségét és az én rovásomra óhaj-

tanák a közéletet purifikálni. — A vizsgálat lefolytatása után szívesen állok a nyilvánosság rendelkezésére.

A vizsgálat lefolytatását Pteancu vezérinspektor ma délután kezdte meg a tankerületi főigazgatóság épületében.

Duse Eleonora meghalt

Pittsburgból jelenti a Reuter-ügynökség: Duse Eleonora meghalt.

Duse Eleonora az olasz színművészet büszkesége, évtizedek óta a világhír teljében áll. Régi színészfamiából származott, sőt nagyatyjai is színészek voltak. Az 1880-as években már Olaszország első drámai színésznője és Rómában a Teatro Waldeban aratja nagy sikereit. Azután külön társulatot szervez, amelylyel bejárja az egész világot. 1892 telén SzentPétervárott olyan óriási sikere van, hogy egy élelmes ügynök hosszú európai turnéra szerződött, így kerül 1892-ben Bécsbe, majd Budapestre, ahol annyira megkedvelik, hogy évről-évre el kell látogatnia oda.

Duse egy vasuti kocsiban látta meg a napvilágot és egy szegény pittsburgi hotelszobában játszotta le művészetének utolsó jelenetét. Ami e két állomás között van az világsiker, ragyogó dicsőség, feltétlen elismérés.

A hatvannégyéves művész-

asszonynak bizonyára szüksége volt arra, hogy passusára, amelylyel a hallhatatlanságba jut, még egyszer megszerezze az amerikai vizumot. Hogy kitette magát a nagy tengeri út minden izgalmának, veszedelmének azal magyarázható, hogy vagyonát, amely nemrég még respektábilis volt, az elértéktelenedés folytán csakne teljesen elvesztette. Így élete alkonyán kesnyérgondok üldözték és ő is

A dunamenti államok szocialistáinak kongresszusa

Románia szocialista küldöttei is részt vesznek a gyűlésen

A magyarországi szociáldemokratapárt husvétra hívta össze országos kongresszusát. A kongresszust a régi képviselőházban tartották meg és képviseltette azon magát a párt valamennyi szervezete.

A külföldi szociáldemokratapártok részéről megjelentek a kongresszuson: Anglia képviselőjében mr. Cramp, Csehszlovákiából Lehoczky Manó, Jugoszláviából Sekulics Milán, a cseh-német szociáldemokraták részéről Schaffer Ottó.

A kongresszus napirendjének legfontosabb pontja a párt par-

lamenti frakciójának működése feletti vita volt. A vita lefoglalta a kongresszus mindkét napját, ahhoz számosan hozzászóltak.

Peyer Károly képviselő válaszolt a felszólalásokra, majd indítványozta, hogy a dunamenti államok szociáldemokratapártjai jöjjenek össze egy közös értekezletre, amelyen a munkásság gazdasági helyzetének megjavítását beszéljék meg. Evégből meghívókat küldenek a román, szerb, a cseh és az osztrák szocialistáknak is. A kongresszust Budapesten, vagy Prágában tartják meg.

Bertha Kiurina és férje

A bécsi Operaháznak ma két legnagyobb erőssége Kiurina és Lauer Hubert. Kiurina asszony most, amikor körutrá indult, a világnak akarja megmutatni asszonyi szépségének és páratlan énekművészetének harmonikus összeforrottságát. Ő és férje csudás látvány, mint egy regényes elképzelés. Bécs rájong értük. S az a mély kultúra, amely zengve árad körülöttük, most az egész világ hódolatát hajtja lábaik elé. Nagyváradot is meglátogatják.

Bertha Kiurina és Lauer Hubert hangversenyére jegyeket előre lehet váltani a Hege-düs hirdetőirodába.

Keltős halálos ítélet Csehországban

Prága, ápr. 22. Jicinből jelentik, hogy Jirasek Ferenc és Held János legények orgyilkossággal vádolva állottak ma a jicini esküdtbíró előtt. A vádlottak múlt év november 2-án orosz meggyilkolták és kirabolták Kluge Baltazár hermannseifenai gazdálkodó nejét aki előzőleg megvendégelte őket. A mai esküdtzéki tárgyaláson az esküdtek minden kérdésre igennel feleltek s a verdikt alapján a bíróság mindkét vádlottat kötéltalál halálra ítélte azzal, hogy az ítéletet előbb Jirasekon kell végrehajtani.

Családi dráma Bécsben

Bécsből jelentik: Ma délelőtt Wiedenben, Bécs negyedik kerületében családi dráma játszódott le, amely egy emberi életet oltott ki. A Weiringerasse 31. szám alatt lakott már hosszabb idő óta báró Fiedler Rezső feleségével. Ma délelőtt a lakók Fiedler lakásából két lövést hallottak. Behatoltak a lakásba és Fiedlert jobb halántékán véres sebbel eszméletlenül találták. Fiedler jobb mellén is hatalmas seb tárgott. A mentők a fiatal asszonytól a halál beálltát állapították meg, míg Fiedler sebeit be kötötték és a súlyosan sebesültet a wieden kórházba szállították. Kihallgatása alkalmával azt állította, hogy feleségével egyetértéssel követte el tettét. Az okról, amely kezébe adta a fegyvert, nem adott fölvilágosítást. A rendőrség megindította a nyomozást.

A váradi Filharmoniai Társaság újabb hangversenye

Örvendtes bizonyítékul annak, hogy az ujonnan alakult Filharmoniai Társaság komoly ambícióval igyekszik lehetővé tenni, városunk zenekedvelő közönségének a művészi zene állandó élvezetét, — immár harmadik esti hangversenyét rendezi e hó 30-án, szerdán a Kath.

Kör disztermében. Beethoven II Symphonija és Haydn Abschid Symfonia a program zenekari száma. Az estélyen Guttman Miklós zongoraművész fog közreműködni. Mozart XX-hangversenyét játsza zenekarkisérlettel. Ezzel a hangversennyel a társaság az idei első szezont le is zárja és értesülésünk szerint a jövő szezont nagyszabású programját már a nyáron elő-

készíti a vezetőség. A társaságnak külön énekara is lesz, a város legjelesebb énekeseiből összeállítva. Nyilvánvaló kötelesség az Egyesületet támogatni nemes munkájában, s igyekeznek mindenki jegyét kellő időben megváltani, mert — az eddigiekből ítélve, — igazi művészi élvezetben lesz része a közönségnek.

A jóvátételi bizottság elfogadta a szakértők jelentését

Párisból jelentik: A jóvátételi bizottság egyhangulag elhatározta, hogy tudomásul veszi a német kormány válaszát, amelyben csatlakozik a szakértők végkövetkeztetéseihez.

A jóvátételi bizottság ezenkívül elhatározta, hogy

1. meghatalmazásának keretén belül

elfogadja a szakértők végkövetkeztetéseit és magáévá teszi a jelentésben kifejtett módosításokat.

2. A jelentéseket hivatalosan közli az érdekelt kormányokkal és elfogadásra ajánlja ama vég-

következtetéseket, amelyek az érdekelt kormányok saját hatáskörébe esnek, hogy így a javaslatok végrehajtását siertesse.

3. Felhívja a német kormányt, hogy a legrövidebb időn belül terjessze a jóvátételi bizottság elé azon törvények és rendeletek tervezeteit, amelyek a teljes végrehajtást garantálják és nevezze meg képviselőit a vasuti és ipari jelzők számára alakítandó bizottságokba.

4. Felhívja a német kormányt hogy alakítsa meg a Dawes-jelentésben tervezett különböző szervező-bizottságokat.

Carpentier világbajnok fejedelmi bevonulása Bécsbe

Beszélgés az ökökirállyal

— Bécsi tudósítónkól. —

Bécs lázban ég. A Westbahnhofon hatalmas tömegek várakoznak a párisi expressre. Hivatalos személyiségek és küldöttségek autói robognak föl. Kint egymást öklözik az emberek, hogy a Perronra, vagy legalább a váróterembe juthassanak. A párisi express befut és ujjongó tömegtől üdvözölve megjelenik a vagon lépcsőjén egy karcsú fiatalember. Mosolyogva köszöni az évációt. Nagynehezen autójához jut, de már az út nem zavartalan és szabad. A tömeg lépésről-lépésre megállítja az autót. A fiatalember mosolyogva lengeti kalapját.

Carpentier Georges, a francia boxbajnok, akit Bécs város megnyomorított népe ilyen kitörő lelkesedéssel üdvözölt. A világhírű sportember husvét vasárnapján az angol Towley-vel mérkőzött és Bécs városa a népszerű Carpentiert úgy fogadta, mint egy fejedelmet. Carpentier az is valóban, az ököl fejedelme.

Öt évvel ezelőtt egy francia Sybilla nagy sikereket jósolt neki. Igaz, hogy akkor már nem is volt olyan nehéz dolog Carpentiernek nagy sikereket jósolni, mert már abban az időben volt ő valaki.

Mindenesetre szimpatikus vonás a boxbajnoknál, hogy sem magát, sem a boxsportot nem tekinti a világ középontjának.

— Ha a boxolásban csak a brutális erő lenne a döntő, — mondta ma Carpentier egy újságírónak — akkor nem is érdekelne. De megkockáztatom azt az állítást, hogy ebben a sportban az agynak nem csekély szerepe van.

— A boxolás végső titkait nem lehet megtanulni, azok az emberrel együtt születnek. A trükk itt szinte nem fontos, az rutin odlga, legnagyobb szerepe van

az akaratának és önbizalmának.

— Mondhatom, — folytatta az ünnepelelt világbajnok, — hogy egészen jó iskola volt nekem az a kemény küzdelem, amelyet gyermekkoromban az étellel folytattam.

A Sybilla megjósolta azt is, hogy egy fekete ember részéről veszedelem fenyegeti. És valóban, 1921 július másodikán a kevertvérű Dempsey legyőzte.

— Ez volt legnehezebb küzdelemem, — mondja Carpentier, — szinte már azon a ponton voltam, hogy otthagyjam a pályát. De éppen önfegyelmem tanított meg arra, hogy a tisztességes legyőzetés nem szégyen. Sőt még ösztönöz arra, hogy kiköszörüljünk a csorbát.

— Nem is gyűlöljük a győztes ellenfelet és a küzdelem után bajtársiasan rázunk meg egymás kezét.

A nagy, erős atléta egészen elérzékeny.

A király kastélyt vett Arad mellett

Udvari vadászterület lesz a csálai erdő

Megbízható helyről nyert értesülések alapján igen érdekes udvari vásárlásról számolhatunk be. Ferdinand király udvartartása részére Arad mellett Szenttamás vasuti állomáson levő Ortutay-féle kastélyt megvásárolták és a vételszerződést tegnap perfektuálták. Az Ortutay kastélyt néhány évvel ezelőtt Puta Avram ópécskai lakos vette meg és az ő tulajdonából került most a kastély királyi tulajdonba. Az udvar megbízottja aki a szerződést perfektuálta

másfél millió lejt fizetett ki a kastély vételára fejében.

A királyi kastélyvásárlás nagy szabású programmal van kapcsolásban. Az Ortutay kastély ugyan is vadászlaknak rendezik be és udvari vadászatok alkalmával a király és kísérete lakóhelyül fog szolgálni. Egy korábbi terv alapján a csálai kincstári erdő egy nagyobb részét udvari vadászterület céljaira fogják kihasítani és már megtörténtek az intézkedések a vadállomány

nyúl, ha anyáról van szó.

— Minden szenvedésért kárpótolva érezte magát, mikor Beckett fölött aratott győzelem után hazatértem. Apám, a szükzavú, nyers munkás egy szót sem tudott szólni, csak az anyám kezét szorongatta.

Carpentier egész udvarral utazik. Vele van négy költő boxmestere, akikkel napi tréningjét végzi, masszörök, inasok és serege kíséri el utján a fiatal francia mestert, aki rengeteg pénzt keres munkájával. Akik jól ismerik viszonyait, azt mondják, ötmillió dollár évi jövedelme van évente.

Az ünnepelelt borbajnok tiszteletére az este bankettet adak, amelyen az osztrák sportvilág előkelőségei és a francia kolónia a francia konzul vezetésével vettek részt.

Husvétii locsolás fejbeveréssel

Tegnap délelőtt a mentők két súlyosan sérült fiatalembert szállítottak a közkörházba. Szücs György és Rap József mérszároslegények husvétii locsolgatás közben alaposan becsíptek. A különben is izgága természetű legények iluminált állapotban a Takács-féle Teleky-utcai korcsmába akartak betérni. Takács jól ismerve vendégeit lehuza előttük a redőnyt. Ez nagyon felháborította a legényeket akik most már az udvaron keresztül próbáltak az ivóba jutni. A részeg vendégek és a gazda között izgalmas szóváltás keletkezett, amelynek az lett a vége, hogy Takács egy kezeügyébe kerülő huszággal fejbeverte a garázdálkodó ifjakat. Az eljárás mind a háromjuk ellen megindult.

Megnyitották a váradi Muzeumot

Vasárnap délelőtt több évi szünetelés után újból megnyitották a nagyváradi muzeumot. A muzeum ezután minden vasárnap s minden ünnepen nyitva lesz a közönség számára.

Kincseket érő művészi tárgyak és történelmi dokumentumok sorakoznak az egyes termekben, amelyeket dr. Ferdényi Kálmán muzeológus rendezett el tudományos gondokkal és választékos műzálással.

Művészi fényképek
Weisz és Miklós

Apolló-palota

A prefektus elé viszik kívánságaikat a váradai kereskedők

Önvédelmi harc a kilakoltatások ellen — A kereskedők a vízdíj és a városi illeték leszállítását kéri — Kereskedőket a városházára

Jelentőségteljes demonstráció színhelye volt tegnap délután a Kereskedővilág impozáns számú gyűlése, hogy az új lakbértörvény életbeléptével előállított helyzetből — amelyet végzetesnek lehet mondani a kereskedelelem szempontjából, — valamilyen kiutat keressen.

Mannhardt Jenő elnökölt. Fried János dr., a Kereskedelmi Csarnok főtitkára tüzetesen ismertette a lakbértörvényt.

Szomorúnak mondja, hogy a törvényjavaslat tárgyalásakor nem akadt a parlamentben egyetlen képviselő, vagy szenátor, aki a kereskedők érdekeiért szállt volna síkra. A törvény egyes szakaszainak ismeretése során Fried János dr. bizonyítja, hogy nem helyes a váradai háziurak egyik exponensének az az álláspontja, hogy a kereskedők lakásbérleti szerződésére nem vonatkozik a három éves meghosszabbítási kedvezmény. De talán a lakásnál is nagyobb fontossággal bír a kereskedő számára az üzlethelyiség kérdése. Ismerteti azokat a formalitásokat, amelyeknek betöltésével a háziur a bérlemelést eszközölheti. Kitér a törvényszéki békéltető bizottság szerepének ismertetésére és végezetül kifejezésre juttatja azt a reményét, hogy a kormány mégis csak készít törvényjavaslatot a kereskedelem védelméről, a vadul comerciáról.

Hegedüs Nándor jelentkezik ezután szólásra.

— Ha az illetékes tényezők közül — ugymond — akik oly könnyedén hozzák meg a törvényeket és rendeleteket — valaki elfőnne ide és látná a kereskedők arcán az aggodalmat és az elkeseredést, akkor rájönne, hogy az u. n. árdrágítók és áruzsorások hada — a hogy a kereskedőket megbélyegezték — nem éi olyan könnyen, amint ezt a köztudatba bedobták, hanem a kétségbeesés győtri jövőre meghalt s a kereskedők ma nem árdrágítók, hanem egymással versengő konkurrensok, akik arra törekednek, hogy mennél olcsóbbal legyenek a márkánál. És ha elszomorító, hogy a kereskedők panasza a kormánynál megértést nem talál, úgy kétszeresen megdöbbentő az, ha látjuk, hogy itt a helyi hatóságok vezetőinél olyan kereskedelemellenes szellem uralkodik, amelyet tétlenül nem nézhetünk. A házbér csaknem megduplázódik a városi járulékokkal, amiket nekünk kell fizetnünk. A városi tanács elviselhetetlen terhet varr a kereskedelem nyakába. Elismeri, hogy Nagyvárad város közigazgatása nem rossz, sőt jobb, mint sok más erdélyi városban. Nem is az a célja, hogy a tanács egy annak bármely tagja ellen hangulatot keltsen, csupán azt szeretné elérni, ha a város vezetősége felhagyna a pénzügyi politikájában azzal a hittel, hogy a kereskedő társadalom a közterhekből a végtelenségig elbir mindent. Majd a városi üzemekre tér át és kijelenti, hogy azzal ma nem lehet érvelni, hogy: ugyan a víz és a villany, de legkevésbé van. Ma nincs háború, liyesmire vonatkozni nem lehet. Soha igazságtalanebb járulékokat nem szedtek, mint az erdélyi százezeres vízdíjakat az üzlethelyesek után. Amit vízért évente kifizet egy kereskedő, azért a pénzért sokkal több megmozdítható lehet inni, mint amennyi vizet a városi üzemek a magas vízdíjakat a kereskedők

kel megfizetteti. A város főmérnöke ugyan eszes, de nagyon makacs ember és azt hiszi, hogy senki sem ért a vízvezetékhez. Valóban szakértelmünk nincs, de tudunk kalkulálni és ki tudjuk számítani, hogy a felemelt új házbérek folytán a víz ma ötvenszer olyan drága, mint 1914-ben. Ha a cipőgyáros vagy nyomdász a feldolgozandó nyersanyagot mint a vízüzem a Körös vizét, ingyen kapná, elképzelhető volna-e, hogy a cipő vagy a nyomtatvány ötvenszer olyan drága lenne, mint 1914-ben? Ezután foglalkozik a vízdíjak kulcsának sürgős leszállítását, de míg ezt keresztülviszik, követelni kell, hogy 1924 május 1-től fogva is a régi házbérek alapján szedjék a vízdíjat és ezt a kívánságot a Csarnok megfelelő formában hozza illetékes fórumok tudomására. (Ugy van! Ugy van!)

Áttér ezután Hegedüs Nándor a városi illetékek kérdésére, amennyiben azok a kereskedőket érintik.

— A törvény — ugymond — nem teszi a városi hatóságoknak kötelessé, hogy harminckétféle taxát vessenek ki a lakosságra, — csak lehetőséget ad rá. Száz millió lejt fizet az idén egyenes adóban Nagyvárad; ebből 80 millió lejt a kereskedelemre és iparra esik. A város körülbelül tíz millió lejt fog belőle kapni, mi szüksége van hát a rengeteg taxára? Ugy látszik, pénzt gyűjt a város. Az én pénzem nem gyűjtse, jobban szeretem, ha a saját zsebemben marad. Bizonyos, hogy a városháza jól megy, milliók vannak készletben a pénztárban. Menjen is jól, ez érdeke a lakosságnak is, de ne olyan borzasztóan jól, hogy mi abba heleroppanjunk. Az új házbérek alapján a bérbérek utáni taxa igen sok millió lejt rugna. Nem bírnak mi ennyit pótlékokat kifizetni. A város pénzügyi bizottságában megpróbáltam ezt a husz százalékos taxát eltörölni, de eredménytelenül. Második kérésünk tehát az legyen: törölje el a tanács ezt a husz százalékos taxát és addig is, amíg el nem törli, vagy lényegesen le nem szállítja ezt az illetéket a régi és nem felemelt házbérek után szedje.

Végül arról beszél Hegedüs Nándor, hogy a kereskedők érdekeit a városházán nagyon mostohán kezelik. Nagyvárad városának egyetlen fóruma ahol véleményt mondanak arról, hogy mit fizessünk: a pénzügyi bizottság. Nos, ebben a bizottságban kereskedő tulajdonképpen nem ül. A kamarát és a Csarnokot egyaránt bankigazgatók reprezentálják. Mindkét elnök iránt bizalommal van, őket nagyrabecsüli, de éppen az ő munkájuk eredményessége érdekében kívánatos, hogy mellettük kereskedők is üljenek a bizottságban, a kik — hiába saját magukon mégis a legjobban tudják, hogy mi fáj nekik. Minthogy pedig a vízdíjak és taxák kérdése a magas lakbérek folytán minden józan belátás szerint revízió alá kell, hogy kerüljön, rövidesen szükség van arra, hogy a kereskedők sürgősen bejussanak a pénzügyi bizottságba. Szerencsére Nagyvárad városának ma olyan prefektusa van, aki gondolkodásban, cselekvésben önálló, aki mindig a realitások alapján áll és közigazdasági életünknek is egyik domináló faktora. (Zajos éljenzés.) Hozzá kell tehát fordulnunk azzal a kérelemmel, hogy a pénzügyi bizottságot reorganizálja és abban a sok bankigazgató kivül a tulajdonképeni kereskedőknek is juttasson kellő képviselést. Ha a

kereskedő otthon lesz a városházán, ha joga lesz ott beszélni és dönteni, akkor az antikommerciális szellem is megváltozik. (Hosszantartó tetszés és taps.)

Egyhanguan kimondják, hogy Hegedüs Nándor indítványait memorandumba foglalva egy harminctagú deputáció fogja átadni Popovici dr. prefektusnak és Bucico polgármesternek.

Mannhardt Jenő nyomatékosan figyelmezteti a kereskedőket, hogy a

közélgő veszéllyel szemben abszolút szolidaritás szükséges. Különösen fontos, hogy

egyetlen kereskedő se bocsátkozzék tárgyalásba kereskedőkollégájának háziurával, hogy kereskedőtársának börtönlhelyiségét magának kaparintsza, mert az ilyen kereskedőt a Csarnok szigorú börtönl alá helyezi.

Ugyanígy értelemben szólal fel Fried János dr. is, aki hozzáteszi, hogy a börtönl országos lesz, mert a Csarnoknak megvannak már az összekötőerei Románia valamennyi gazdasági szervezettel.

Fehér Márton dr. a társas építkezés előnyeire hívja fel az egybegyűlteket figyelmét.

Több jelentéktelenebb felszólalással az értekezlet bezárul.

Kopinits megszökött Vacarestiből, de elfogták Bukarestben

A kispesti sikkasztó újabb romániai kalandja

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A Dimineata a következő érdekes cikket közli:

Körülbelül egy esztendővel ezelőtt egy Kopinits Jenő nevű budapesti hivatalnok 140 millió koronát sikkasztott egy pesti bankháztól és ezzel a szép summával Romániába menekült. Bukarestbe jöve, megpróbálta becsapni a Marmarosch Blank bankházat is, de ez a trükkje nem sikerült. Két hónappal ezelőtt a sziguranca, a magyar rendőrhatalóságoktól nyert értesítés alapján, letartóztatta a nagystilű sikkasztót. Kopinits

Vacarestibe került, ahol be kellett volna várnia a kiadatási formalitások elintézését.

Három nappal ezelőtt, amikor Vacarestiből az ilfolyi törvényszék fogházába kísérték, Kopinitsnak sikerült megszöknie a kísérő őrök közül. Rögtön értesítették a szigurancát, amely 24 órán belül újból el is fogta Kopinitsot Bukarestben, a strada Franklinon találták meg; a szigurancájánál bujt el. Megint bevitték Vacarestibe és most már siettetni fogják a kiadatási eljárást.

Mosoiu miniszter a biharmegyei földművesek között

A biharmegyei földművelésügyi központi választmánya Szilágyi-Corbu János elnöklésével vasárnap ülést tartott, a melyen Mosoiu miniszter, a szövetség díszelnöke is megjelent. Az elnök Mosoiu minisztert, mint a nap hőst és a parasztság felszabadítóját üdvözölte. Azután a miniszter beszélt arról a nemes célról, amely felé a

parasztságnak törekednie kell.

Pintea Floris földműves társasági támogatást kért a szövetség részére. A miniszter ezt megígérte, sőt kilátásba helyezte, hogy legközelebb magával hozza Cipaiannu földművelésügyi államtitkárt, aki minden panasznak — ami az agrárreform miatti felmerül, végére jár.

Váradai csapatok húsvéti futballmérkőzései

A kettős ünnepnap mékőzések élénk meglepetéssel szolgáltak a váradai sportpublikum számára. A kolozsvári kereskedők csapata volt két napon keresztül a nagyváradiai vendége és annak dacára, hogy a KKASE a kolozsvári bajnokság utolsó helyezettje, mégis sikerült fölényes és igazán szép játék után 1:0-ra megverni a váradai bajnokcsapat Egyetértést. Igaz, hogy másnap a NAC alaposan visszaváradta a kölcsönt és a kolozsvári csapat Rónay három pompás góljával itterhelten távozott Váradról.

KKASE—Egyetértés 1:0 (0:0.)

Az Egyetértés erősen megérezte Franz és Micsinay hiányát és csupán ez a körülmény

enyhítene a bajnokcsapat vereségét. Már kezdés után kidomabolódik a vendégcsapat fölénye és csupán a nagyszerű védelmi vonal tudja föltartani az akciósúlyát. A félidő nagy része a landó kolozsvári támadással telik el.

A második félidőben az Egyetértés csaknem teljesen összeroppan és a fölény a kolozsvári Nagy Lajos jól plasszirozott góljában jut kifejezésre. A meccset teljes objektivitással dr. Morár Teofil vezette.

NAC—KKASE 3:0 (1:0.)

A NAC az első percekben idegesen kapkodva játszik. Csakhamar azonban akciókban gazdag támadásaival teszi változatossá a meccset. A Rónay—

Kinigi-Krausz szárny szép kombináció állandó veszélyt jelentenek a kolozsváriak számára és csupán a résen álló hátvédek tudják elhárítani a biztos eredményt ígérő támadásokat. Végre a 40-ik percben Rónay élesen csavart lövése a hálóba zuhan.

A második féldőben a NAC biztosan uralja a mezőnyt. A kolozsváriak alig jutnak a félpályán túlra. Rónai váratlan kiszökéssel megszerzi a második gólt, majd Krausz ideálisan szép centerét kapásból lövi a kapuba. Ezuttal is kifogástalanul bírásokodott Morár dr.

A Törekvés ragyogó győzelme Brassóban

A nagyváradi Törekvés husvét mindkét napját Brassóban töltötte. Elsőnap a híres Brassóviával küzdött, de itt 1:1 arányban eldöntetlenül játszott. Az egyetlen gólt Ströck Albi rugta. Tegnap, husvét másodnapján a brassói kerület bajnoki listájának első helyezettje az Olimpia volt a Törekvés ellenfele. A nagyváradi csapat tüneményes szép játék után 5:0 eredménnyel megverte a brassóiakat. A gólokat Ströck (2), Plesch, Major és tizenegyesből Knoll a kapus rugta.

Színház

HETI MŰSOR:

Kedd: **Cigánybáró**. B) bérlet 104. sz.
Szerda: **Mihályiné két lánya**, újdonság először, bérleten kívül.
Csütörtök: Nincs előadás.
Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Nincs előadás.
Vasárnap délután: **Kék postakocsi**, mérsékelt helyárrakkal.
Vasárnap este: **Cigány**, bérleten kívül.
Hétfő délután: **Lili bárónő**, mérsékelt helyárrakkal.
Hétfő este: **Hattyulovag**, bérleten kívül.
Kedd délután: **Aranymadár**, mérsékelt helyárrakkal.
Kedd este: **Mihályiné két lánya**, újdonság másodszer, B) bérlet 105. sz.
A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől meg lehet váltani a színházi pénztárnál.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI.

— **Cigánybáró**. Jókai és Strausz nagysikerrel felújított **Cigánybáró** operettét kedden B) bérletben fogjuk ismét látni, melyben a társulat legjobb erői játszik a főszerepeket. A zenekart ez alkalommal Várady karnagy vezényli. A címszerepet Tihanyi, a többi szerepeket Baksay, Biczó, Pogány, Borovszky, Misoga, Madas és Nagy Margit és Pattantyus játsszák.

— **Mihályiné két lánya**. Az idei szezon egyik legkiválóbb vigjátéki újdonsága lesz a színház műsorán szerdán este bérleten kívül és ez a Mihályiné két lánya, mely ugy Budapest, mint Bécsben és most Erdély összes színpadjain nagy sikerrel teszi meg körutját. Nálunk a főszerepeit e nagyszerű vigjátéknak Jósika Mici, Pogány, Kertész Mancsi, Földes, Sorr, Harsányi, Madas és Galambos játsszák. A Mihályiné két lánya a jövő hét kedd estéjén B) bérletben lesz másodszer a színház műsorán.

— **Délutáni előadások**. A jövő héten a román húsvéti ünnepek alatt, vasárnap, hétfőn és kedden fél 4 órai kezdettel lesznek megtartva a délutáni előadások. Mind a három délutáni előadás-on operett lesz műsoron és pedig vasárnap délután a **Kék postakocsi**, hétfőn délután **Lili bárónő** és kedd délután az **Aranymadár** kerül színpadra. A délutáni előadások mérsékelt helyáruak lesznek, amelyekre már most meg lehet váltani a jegyeket.

— **Hattyulovag**. A nagyszerű Hattyulovag hosszabb pihentetés után részben új szereposztásban hétfő este bérleten kívül lesz a színház műsorán. A Hattyulovag női főszerepét, Lottit ez alkalommal Biczó fogja játszani. A többi szerepeket Zilahy, Braun Anci, Fratta, Misoga, Madas és a kis Balla Sári játsszák. Kedd este a **Mihályiné két lánya** című vigjátéknak lesz B) bérletben a második előadása. Ezekre az esti előadásokra is a jegyeket meg lehet váltani a pénztárnál.

Nagyvárad lakossága követeli a vízdíjak leszállítását

A Lakásbérlők Szövetsége hétfőn délután nagy gyűlést tartott a Kereskedelmi Csarnok dísztermében. A gyűlés napirendjén szerepelt az új lakástörvény ismertetése és a városi víz- és csatornázási díjak tarifájának leszállítása iránti követelés. A gyűlésen a szövetség számos tagja megjelent és mindvégig nagy figyelemmel hallgatta meg dr. Zoltán Károly szövetségi főtitkár előadását.

Dr. Zoltán Károly kellő alaposan ismertette az új lakásbérlési törvénynek a lakók jogaira vonatkozó részét és figyelmeztette a szövetség tagjait, hogy minden vitás ügyben jogvédelemért azonnal forduljanak a szövetség jogvédő irodájához.

Majd áttért a városi víz- és csatornázási díjak leszállítása érdekében indított akciói ismertetésére. Beszédében hangsúlyozta, hogy a város közönsége mindenkor kivette részét a közterhek viseléséből, de az utóbbi időben e terhek már kezdenek elviselhetetlennek lenni.

— Ha figyelemmel kísérjük a kérdést — mondotta — azt látjuk, hogy ezek az üzemek: a vízvezeték és csatornázási üzem az elmúlt esztendőben másfél millió lei tiszta hasznót mutattak ki. Nem tudjuk megérteni, hogy egy városi üzemnek, amely altruista intézmény, miért kell ilyen magas hasznót elérnie. A városi tanács nem elégedett meg ezzel a haszonnal, hanem még fel is akarta emelni a díjakat, csak később állt el ettől a tervétől és elhatározta, hogy érvényben hagyja az eddigi tarifát. Ezzel a határozattal azonban Nagyvárad lakosai nem elégedhetnek meg, hanem követelik e díjak csökkentését. Az új lakásbérlési törvény értelmében emelkedni fognak a házbérek, négyszeres, sőt tizenhatszerez arányban, emelkedni fognak tehát a százalékban fizetendő üzemi díjak is. Ezért is követeljük e díjak leszállítását.

Indítványozza, hogy az alábbi memorandumot kedden délután a lakók egy monstre-küldöttsége juttassa el a polgármesterhez és

— **Szűnnapok a színházban**. Csütörtök, péntek és szombat este a színház a román nagyheti böjt miatt nem tart előadásokat, de a pénztár a rendes pénztári órákon árusítja a hét összes előadásaira kitűzött jegyeket.

— **A Cigány**. Vasárnap este a népszínmű irodalom igazi gyöngye, a Cigány, Szigligeti Edének ez elévülhetetlen remek műve kerül színpadra bérleten kívüli előadásban. A társulat a legnagyobb szeretettel és ambícióval készül erre az énekes népszínműre, mely négy év óta nem volt a színház műsorán. A címszerepét Tóth Elek fogja játszani, ki oly tökéletes művészt fog nyújtani ebben az alakításban, melyhez hasonló tőle is régen láttunk. Rózsit, a legszebb női szerepek egyikét Jósika Mici játssza, a többi szerepeket Zilahy, Pogány, Harsányi, Békési, Földes, Madas játsszák. Erre az előadásra is már most árusítja a pénztár a jegyeket.

a város főmérnökéhez. Ezután felolvasta az átnyújtandó memorandum szövegét, amely így hangzik:

Tekintetes városi tanács!

A városi vízmű és csatornázási üzem fenntartására kivetett ugynevezett százalékos víz és csatornázási díjak régi idők óta súlyosan nehezedenek a város közönségére. A város minden polgára hajlandó a közterheket elviselni, mert a

A bevonulási évforduló nagyváradi ünneplése

Ciorogariu püspök és Mosoiu tábornok beszéde

Vasárnap, április 20-ikán volt öt esztendő évfordulója annak, hogy Mosoiu tábornok csapatai bevonultak Nagyváradra. Ezt az évfordulót méltóságteljesen ünnepelte meg Nagyvárad románsága. Délelőtt a görög keleti majd a görög katolikus székesegyházban Te Deum volt.

A városháza dísztermében, amelyet zsúfolásig megtöltött a váradi román közönség, Popovici Miklós dr. prefektus párshavas, közvelel beszédben körvonalozta a nap jelentőségét és kiemelte, hogy ennek a napnak hőse Mosoiu tábornok miniszter. (A közönség feláll és lelkesen tapsolja a jelenlevő Mosoiu minisztert.) Ezután Ciorogariu püspök felolvasást tartott április 20-ikának jelentőségéről. Visszapillantást vetett a régi, majd közeli múltba és az 1918-as forradalom utáni eseményeket ecsetelte változatos színekkel, epikus élénkséggel. Lelkesen megtapsolták.

Mosoiu miniszter szólalt fel utoljára. Azt mondotta, hogy nem ő győzött, hanem a nemzeti eszme, amelynek ő csak egyszerű katonája volt.

**

Este a színházban díszelőadás keretében bemutatták **Ventura: Curcanii (Pulykakakasok)** című nemzeti drámáját. A szereplők: **Sofia Dragomir, Fl. Samarineanu, Căpitan Negru, P. Vanga, Lili Popovici, Aurel Dinu, George Bota, D. Nacu, Teodorescu, So-**

multban is hozzázokott a közteher viseléséhez, de ízelemeli tiltakozó szavát az olyan megterhelhetős ellen, amely eredetileg lényegesen felülmúlja. A városi víz- és csatornázási díjak már eddig is nagyon magasnak voltak megállapítva és ennek tudható be az, hogy a legutóbbi mérleg szerint tekintélyes többletet mutatott fel. A városi víz és csatornázási üzem altruista intézmény, amelynek célja csak az lehet, hogy a város közönségét olcsó vízhez és csatornázáshoz jutassza és így reneveltetésén kívül esik ilyen nagy nyereségeknek a felmutatása. Ennél fogva az eddig megállapított magas díjak fenntartása nem indokolt és különösen nem indokolt akkor, amikor az új lakásbérlési törvény 1924 május 1-től kezdve a már ismert horribilis módon emeli a béreket. Mindezekre való tekintettel azon kérelemmel fordultunk a tekintetes városi tanácshoz, hogy jelen kérelmünk alapján vegye ismét tárgyalás alá a víz és csatornázási díjak leszállítását és az összes körülmények figyelembevételével szállítsa az a legkisebb összegre. Különösen a létező existenciát kérjük a kért kulcs megállapításánál tekintetbe venni, amiért kérjük, hogy 3000 lei béren alul a víz és csatornázási díj ne legyen nagyobb 5 százaléknál.

Amennyiben a városi tanács ezen kérdésben sürgősen nem dönt, kérjük közhírré tenni, hogy a döntésig a víz és csatornázási díjak összegszere leg nem lehetnek magasabbak, mint amennyit a bérlők eddig fizettek.

A gyűlés magáéba vette a memorandumot, majd megválasztották a monstre-deputáció tagjait. Dr. Zoltán Károly zárószavai után a gyűlés végetért.

Idegenforgalom Nagyváradon

Ma a következők érkeztek Nagyváradra:

Park-szállóba: Röhner Benedek gyáros Bukarest, Steinberger Zsigmond gyárigazgató Budapest, Epstein János kereskedő Kolozsvár, Raffem Mihály kereskedő Bukarest, Dr. Genes Frigyes igazgató Bukarest, Steier Károly kereskedő Arad, Balogh József tisztviselő Arad, Krausz Géza kereskedő Budapest.

Rimanóczy szállóba: Handl Ilona magánzó Budapest, Acz Hugó kereskedő Budapest, Kálmán Kálmán tanuló Tiacov Hedvig Kálmán kereskedő Budapest, Kreuter József fogtechnikus Budapest, Deutsch Dezső kereskedő Kassa.

Központi szálló: Hartmann Sándor kereskedő Budapest, Váradi Tihamér festő és ne

Ma tiz esztendeje

— 0 —
— 1914 április 23. —
000

Gróf Károlyi Mihály, aki Amerikából már visszatért Európába, e hét végén Budapestre érkezik.

El-Pasonál négyszáz amerikai lovas átlépte a mexikói határt. A mexikóiak 70 embert vesztek.

Gyors radiófelvételek a képiálításon

0000

Boldog és gyönyörű félóra a magyar klasszikus piktorok képei közt a kátkörben. Az ember lelkesedő örömmel issza be az életet, a napfényt, a muzsikát, mindazt az éldőt, forrónömlő szépséget, ami a falakról gazdagon csordulva árad. Aztán édes, ernyedő elpihenéssel figyel. A publikumot figyeli ebben az izzó milijében. A jövő-menő látogatókat. Ni a remek asszonyok, akiknek finom, apró lába nyomán a Tavasz nagy divat-szinfoniája zendül a színek és formák egészséges eleganciájában. Itt az ideges, siető gentleman, csupa gond, sőt homloka mögött roppant hadirendekben mamut számok csatáznak. — Művészetimádata egyetlen portréig terjed, amit bankóra lehelt a szerencsés inspiráció. A nagyságos asszony kedvéért kellett megjelenie. Mosolyog, beszélget, helyesel, de gondolatai hol járnak? És ime betoppan fontosságának feltétlen tudatában a tiszteletreméltó férfi, akit a saját nagy képén kívül semmiféle más kép nem izgát. Azután bolondos rajongók jönnek tele szívvel, üres pénztárcával, kövér pénzeszsákok úrs szívvel. És itt vannak drága ismerőseink, akik a háboru első évében szerény, első fölösleges száz kroncsijukon vásárolták szalonjuk díszét, a pirosnap-ernyős Neográdyt s a forradalom második hónapjában terveztették (tudod angyalom, nem procc-tempó, de az uram névnapomra meglepett vele) igen, pesti iparművésszel ötezer koronáért a hálószoját.

Kedves emberek mind, érdemes figyelni. És milyen jó volna most egy anténa. Mit beszél a kis pocakos öreg ur a Rippl-pasztell előtt:

— Óriási! Nahát ez óriási! Hogy tetszik mondaní? Huszezer? Ez a kis kép huszezer?

— És neje ónagyságához fordul: — Mit szólsz Gyugyuka, huszezer! Mit érhet a mi Kámforunk, oder wi er heiszt, akkor! Mennyi is az? Egy méter hosszú, nyolcvan centi széles. Egy vagyont ér. Egy házat.

Amott a Kádár-kollekcionál a szöke, karcu hölgy, a korzó díszé, ő ült először cigarettázva a Stepper ablakában. Finom és unt, ne mondjam spleenes. Arca preraphaelita merevségre készítve

Telik neki hálaistennek. Nem csoda ha idegesen fordul el az uracskájától:

— Ugyan! Hogy képzeled? Hogy jössz ilyen gondolatra, kérlek? Egy ilyen groteszk, csúf arcot, egy ilyen bizarr portrét..

— De mért érdesen?
— Na hallod? Ezt nem tehetem a falra... Még azt hinnék valami rokon...

A, és kedves barátunk az aranyfogakkal és aranycigaretta-tárcával. Nem, nem vásárolni jött, csak nézni.

— Nem mondom, azt a tanulmányfejet, amelyik ott ül, azt a tanulmányfejet talán megvenném... — mondja szigorú kritikusan hangsúlylyal.

A tanulmányfő nyugodtan ül tovább... Könnyű neki. Ó birja.
Mum.

Kikkel szaporodnak Jorga párthivei

Bukarestből jelenti a Rador: A nemzeti-demokrata párt tegnap pártköravató ünnepséget rendezett. Az ünnepi szónok Jorga volt, aki közölte, hogy közelebből újabb pártívek fognak hozzácsatlakozni, akik magukévá tették programját. Jorga e közlése nyilván Argetoianura és párthiveire vonatkozik, akikkel a fuziós tárgyalások eredményesen befejeződtek.

kozni, akik magukévá tették programját. Jorga e közlése nyilván Argetoianura és párthiveire vonatkozik, akikkel a fuziós tárgyalások eredményesen befejeződtek.

Inculetz lesz a belügyminiszter

Bukarestből jelenti a Rador: A Lupta jól informált helyről szerzett értesülése alapján azt a hírt közli, hogy a husvétüi ünnepek után Inculetzet a király belügyminiszterre nevezi ki

A Lupta azonban nem ad hírt arról, hogy Marzescu mostani belügyminiszter végleg távozik-e a kormányból vagy pedig más tárcát kap.

Óvintézkedések az adóhivatali sikkasztások megakadályozására

Bukarestből jelenti a Rador: Bratianu Vintila pénzügyminiszter körrendeletet intézett az ország valamennyi pénzügyigazgatóságához, hogy a jövőben sü-

rűn ellenőrizzék az összes adóhivatalok pénztárait, nehogy a kolozsvári adóhivatali sikkasztáshoz hasonló bűncselekmények előfordulhassanak.

A királyi pár számára a Népszövetség rendez fogadtatást Svájcban

A minisztertanács ülése - Bratianu konstantinápolyi útja
Bukaresti tudósítónk távirata

A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak Bratianu Ionel elnöke alatt. A községi erdők létesítését rendező törvényről volt szó. Elhatározták, hogy ma összeül egy miniszterközi bizottság, amely a megfelelő törvényjavaslatot elkészíti. Hírlik, hogy a törvényjavaslat megvalósításának legnehezebb oldala: a pénzügyi rész. A községi erdők létesítését kiemelt alkotásmányos elv megvalósításához igen nagy összeg kell. Már pedig jelenleg az államnak nincs pénze.

Ezután Bratianu pénzügyminiszter hosszasan kifejtette a programot, amely szerint a miniszteriumok ujjaszervezésére és a miniszteriumi büdzsék összeállítására kiküldött bizottságnak dolgoznia kell. A bizottság utasítást kap, hogy mennél előbb fejezze be munkáját, mert a pénzügyminiszter is szeretne hamar készen lenni a miniszteriumok költségvetéseivel: ha ez megvan, akkor megkezdik az 1925. évi állami költségvetés összeállítását.

A miniszterelnök közölte a minisztertanácsal, hogy a királyi pár Bernbe, továbbá Genbe

is ellátogat, ahol a Népszövetség rendez fogadtatást számukra. Elhatározták, hogy amíg Bratianu Ionel a husvétüi ünnep ide-

A helyreállított nyugalomról nyilatkozik Franasovici államtitkár

Bukarestből jelenti a Rador: A *Vitorul* mai számában beszélgetést közöl Franasovici belügyi államtitkárral, aki kijelenti, hogy a kivételes rendszabályok életbeléptetése után az országban megszűnt minden szélső jobb és baloldali agitáció. Kolozsváron, Csernovitzban és Bukarestben már nincsenek diáktüntetések, amelyek ugyan kevésbé veszélyesek a belső rendre, de annál többet ártanak az ország jó hírnevének.

— Ami a szélső baloldali mozgalmakat illeti, kijelenthetem, hogy valóságos merényleteket és titkos szervezeteket fedeztünk fel, amelyek külföldi segítséggel akartak nagyarányu ak-

jén Konstantinápolyban lesz addig a miniszterelnöki teendőket *Vaitoianu* tábornok fogja ellátni. A belügyminiszteriumot arra a pár napra *Inculetz*, a közoktatásügyit pedig *Lepadatu* veszi át. A legközelebbi minisztertanácsot május 8-án tartják.

Mi van Horthy merénylőivel

A Horthy kormányzó ellen tervezett merénylet értelmiszterait Sztaron Sándor vasesztergályost, Paczenka Géza lakatossegédet és Szokoli József bronzművest az ügyészségre kísérték át. Az ügyészség feladása büntetés címén indítványozta előzetes letartóztatásukat.

A belgrádi szerb-magyar tárgyalások

Belgrádból jelenti: A jugoszláv-magyar előkészítő tárgyalások Budapesten és Belgrádban befejeződtek. A konferencia a két fővárosban április 23-án kezdődik.

A belgrádi konferencia napirendjén a következő kérdések szerepelnek: a zárlat feloldása, vizjogi, vasutügyi kérdések, kereskedelmi társulatok székhelyének áthelyezése és utlevélügyek. A budapesti konferencia napirendjén az optálási kérdések, törleszthetetlen osztrák-magyar háborus adósságok, szociális biztosítás és egészségügyi intézkedések.

MAI ZÜRICHI NYITÁS	
NEWYORK	167—
LONDON	2480—
PARIS	3590—
PRAGA	167250—
BUKAREST	29730—
BUDAPEST	00077—
BERLIN	10001128—
BÉCS	00080—
MILANO	252450—

A tavaszi divat újdonságai megérkeztek!!

Női és férfi szövelek, kosztüm, ruha, kabát és öltönyökre. Divalcrepek, Crep-de-Chine, Marocain, Epangeok

Czillér Imre nagyáruházában

„DORIAN“ FILMSZINHÁZ

Kedd — szerda

ECCE HOMO

Misztérium 5 felv. Rendezte: D. Buchowetzky
a „Nagy Péter cár“ rendezője

Ezt megelőzi:

„Fatty a benzinkirály“

amerikai burleszk 4 felvonásban.

Dorian-film.

Dorian-film.

HIREK

* **Az Adeverul főszerkesztője elleni merénylet főtárgyalása.** Bukarestből jelenti a Rador: Az Adeverul főszerkesztője Rosenthal elleni merénylet ügyében indított per tárgyalása mára volt kitűzve, azonban elnapolták bizonytalan időre.

* **Budapesti husvétii futbal-eredmények.** Budapesti tudósítónk jelenti: A husvétii ünnepen az elsőosztályú bajnokság három vezetőcsapata vendégül látta az Union Sst. Gilloise belga bajnokcsapatot, amelylyel serlegmérkőzést játszottak. A mérkőzések eredményei a következők: M. T. K.—St. Gilloise 2:1 (0:0). St. Gilloise—U. T. 5. 2:1 (2:0). Más eredmények: U. T. E.—F. T. C. 3:1 (2:1). M. T. K.—F. T. C. 5:0 (3:0). A husvétii körmérkőzés győztese az M. T. K. csapata, második a belga csapat, harmadik az U. T. E.

* **„Ahogy engem ver az Isten“.** Várady Aladár új nótája. Kapható a Hegedűs hírlapiroda zenemű osztályában.

* **Eljegyzési hír.** Fülöp Bözsikét eljegyezte Gyurtsik Gyula.

* **Váradi bérkocsi-szemle.** A szokásos tavaszi bérkocsi szemlét holnap és holnapután tartják meg a vásártéren. Az államrendőrség képviselőjében Cincă kapitány, az első kerület vezetője vesz részt a szemlén.

* **Az új husarak ma lépnek életbe.** A városi tanács által megállapított új hus és zsirák a polgármesteri hivatal közlése szerint ma lépnek életbe.

* **Letartóztatott fényképész ügynök.** A nagyváradi rendőrség számos följelentés alapján őrizetbe vette Hoffmann Miklós fényképész-ügynököt, aki megbízóitól különböző ígéretekkel 30 ezer lejt csalt ki. A jeles fiatalembert tegnap hallgatták ki, de miután időközben Kolozsvárról is táviratilag érdeklődött hogyléte felől az ottani bünyügyi osztály, Hoffmann ma délelőtt átkísérték Kolozsvárra.

* **Igyunk kizárólag Dréher-Haggenmacher sört!** Mindenütt kapható már!

* **Halálozás.** Hotya János mészáros iparos mester 48 éves korában elhunyt. Temetése ma kedden délután 5 órakor megy végbe Huszár-utcai gyászházától, gyászolják bánatos özvegye, szerető gyermekei, szülei, testvérei és számos rokonai. Weiszlovits Adolf és Fia „Concordia Entreprise des pompes funébrés“ első nagyváradi temetkezési vállalata és Márványművek gyára.

* **Legszebb női gyöngyszalma kalapok 175 lei.** Legfinomabb bore formák 300 lei. Átalakításokat legszebben készítünk „Favorit“ kalapüzem, Arany János-utca 2.

* **Dorian-filmszínház kedden és szerdán látható az „Ecce homo“ című 5 felvonásos film misztérium, amelyet Buchowetzky, a „Nagy Péter cár“ kiváló rendezője rendezett filmre.** Ezt megelőzi egy legújabb kacagtató Fattykép: „Fatty a benzinkirály“. A 9 felvonásos nagyszerű műsor az 5, 7 és 9 órás előadásokon kerül színre.

* **Husiparosok figyelmébe.** Felkérem a husiparos szakszervezet tagjait, hogy folyó hó 22-én, azaz ma, kedden délután 5 órakor Huszár-utca 4. szám alatt Hotya János elhunyt tagtársunk temetésén okvetlenül teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel a husipari szakszervezet elnöksége.

* **Apolló mozgó.** Az Apolló moziban még ma és holnap, kedden és szerdán fut az óriási sikert aratott „Állatok, mint emberek“ című állatfilm, melyben kutya, macska, majom, nyul, liba, tyúk, kakas stb. játszanak 5 felvonáson keresztül egy szerelmi történetet. A darab mindent a legnagyobb sikert aratta s méltán kivívta minden állatot kedvelő szemlélő tetszését. Ezt megelőzi a „A megtért betörő“ című 6 felvonásos társadalmi dráma, melynek főszerepét Robert Vavrik és Ruth Scepley — híres amerikai színészek alakítják.

* **Kegyelet a Sas alatt.**

* **BORTNI KALAP 200 lei,** női kalapujodtságaink megérkeztek „RITA“ szalon Strada Alexandri (Teleki-utca) 24.

Apolló mozgó

Folyó hó 22-én és 23-án kedden és szerdán

Az állatok mint emberek

világsikert aratott állatfilm.

Ezt megelőzi

A megtért betörő

6 felvonásos társadalmi dráma

Robert Vavrik és Ruth Scepley-el a szerepekben.

Előadások kezdete 5, 7 és 9-kor

MEGHÍVÓ

Az Erdőkitermelő Hordó és Faárugyár r. t. 1924. évi április hó 29-én délután 5 órakor Összterem levő irodahelyiségében tartja évi

rendes közgyűlést, melyre a t. Részvényesek ezuton hivatnak meg.

Tárgysorozat:

1. Zárszámadások bemutatása mérleg megállapítása, határozathozatal a nyereség hovaforrditása iránt.
2. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a felmentvény megadása.
3. Igazgatóság választása.
4. Felügyelőbizottság választása.
5. Alapszabályok módosítása.
6. Esetleges indítványok.

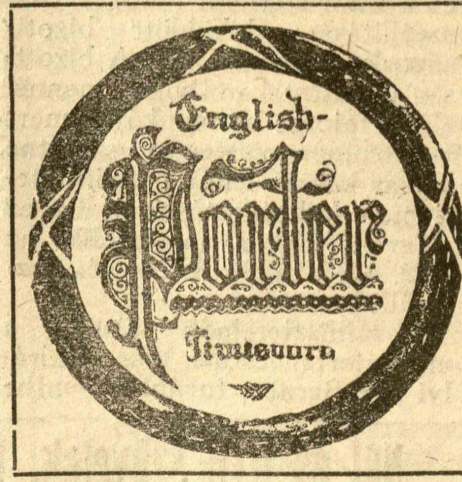
A közgyűlés elé terjesztendő indítványok a közgyűlést megelőző három nappal írásban adandók be.

A zárszámadások az intézet irodahelyiségében közszemlére ki vannak téve, ahol azok a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A részvényesek, le nem járt szelvényeikkel együtt a közgyűlést megelőző 3 nappal a társaság pénztáránál letétbe helyezendők.

Oradea-Mare, 1924 április hó 22-én.

Az Igazgatóság.

KIURINA LEYER

egyetlen dal-estélye

május 5 hétfőn

Jegyek a Hegedűs Hírlapirodában

Festl Tisztlt!
Kalinovcsán
Zöldfa-passago 81 sz.

Mos! Vasall!

Legolcsóbban tűzifa
szükségletét

Jeney M.

cégnél szeresheti be. Transeului (Sánc-u.) 16. Telefon 17-43.
1 m³ száraz tűzifa 240 L
1 q aprított „ 67 L
házhoz szállitva 195

M. Á. K.

cement nagyobb mennyiségben érkezett

Gonda és Feldmann

fatelepeére, vasuti raktárral szemben. — Városi raktár Str. Bul Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 20.

Telefon 1100 471

A temesvári

„ENGLISH-PORTER“ sör

egy különleges nehéz fekete sör. Nem tévesztendő össze hasonló nevű más barna sörökkel.

Eredeti sörgyari palackozás. Ügyeljünk a kerek címkére és cégünk dombornyomásával ellátott fehér staniol-kupakra.

TUNGSRAM

A legjobb villanykártya Mindenütt kapható!

Heti értesítés!
Megérkezik a valódi
 Karlsbad-i porcellán.
Kék kobald és aranyszélű
 12 személyre és 6 személyre.
 Ebédlő készletek, teás kész-
 letek, kávé készletek, uzson-
 leték, kávé készletek, feketés kész-
 nés készletek, gyümölcs készletek.
Csehországból.
 Üveg asztali készletek, 12
 személyre és 6 személyre.
Majolika és Fayence.
 Fűszerkészletek.
Berndorfl Alpacca
 Husvétra olcsó porcellán tányérok és
 italok Teás és kávé csészek.
 Képkerekezés! Állatok vezeztés!
 Eladás nagyban és kicsinyben
Fraili Komlós Testvérek
 Oradea-Mare, — Nagyvárad.
 Str. Nicolae Iorga (Zöldfa)-u. 12

REKLAM Szövet
 nélkül is angol
 különlegességeink gyári árúal is olcsóbbak. Das választék
HAVAS és GRÜNFELD

posztóáruház, Str. Avram I. (Kossuth-utca) 8 szám. — Sas átjáróval szemben

Nagyon jó minőségű
 VASZON **33 L.**
 Dupla széles szövet
 minden színben . . **88 L.**
 Legszebb selyem
 fényű harisnya . . **82 L.**
 Valódi cérna csipkés
 ing **88 L.**
 A legszebb kezmosó
 mosó deinek . . . **46 L.**
 Csipke, függöny, ing, zefírek és még
 ezerféle cikk kapható a legolcsóbban,

UJ OLCSÓ UJ
 beszerzési forrás!
Üveg, porcellán - zománcedény
Háztartási cikkek, konyhaszerszerek
 Vizeskészlet 6 szem. Lei 41.
 Boros készlet 6 szem. Lei 41.
 Likőrös készlet 6 szem. Lei 40.
 Színes kávé készlet 6 szem. Lei 150.
 Színes kávé v. teáscsésze Lei 14.

Kobald étkező, kávé,
 teás, Mokka készletek
Bazarárak. Utazókorták
 játék, baba, ajándéktárgyak, gyermek-
 és babakocsik, kerti butorok.
Farkas Aruház
 Str. Nic. Iorga (Zöldfa-u. 5.)
 Porcellánjavítás. Babajavítás.

Oláry I. cég
 Bulv. Reg. Ferdinand No. 7.

Üzlet átszervezés
 miatt a raktáron
 levő áruk minden
 elfogadható ár-
 ban beszerzési
 áron alul is el-
 adatnak.
 Jumper pamut I-a — — — 4—
 Férfi gallér dupla — — — 23—
 Puha gallér — — — — 14—
 Harisnyák, zoknik gyermek-sap-
 kák és rövidárúk hihetetlen olcsó
 árban. II

BERSON

gummisarkok és gummitalp
 erősítsen cipészével ci-
 pőjére, mert nemcsak pénz
 takarít meg, hanem együt-
 tal kiméli lábát és cipőjét.
 Lloyd 2511

HATVANY

blanar—szücs
 Reg. Ferdinand (Rákóczy-ut) 12.

Molykár ellen
 megóvásokat elfogad
 ■■■
 Nagy választék tavaszi
 szőrmékben

Kiárusítás 'HERCULES'-nél
SAS-PASSAGE

az összes raktáron levő áruk minden elfogadható árban.

Manicür
 Hajmosás
 Ondulatio
 Modern hajfestés
 Művészi hajmunkák
 Hygienikus kiszolgálás

Elsőrendű száraz
cses és bükk lüzitát
 méterenként, aprítva és va-
 gontételeiben, legolcsóbb árban
 házhoz szállít
Schwartz József és fiai
 Horia(Bátho y)-u. 26. Telef. 15-63 és 708

Új kézimunka szalon!

Saguna (Kapucinus)-u. 19 a.
 Újjonnan megnyitottam kézi-
 munka szalonomat. Fehérnemű
 himzésetek, u. m.: Reneszánsz
 Rischelieu, Madeira, File és
 azsurozást gépen elvállalok. —
 Gépen készített himzések csu-
 pán árban különböznek a ké-
 zítől. Kérem a hölgyközönsé-
 get erről meggyőződni
Barta Macó

Reggelire, uzsonára vacsorára, előétel-
 nek legolcsóbbak a Kemény-léle huskonzervek
Májpástétom
Haschéé
Gulyások
 1/2, 1/4, 1/2, 1 kgr. dobozokban továbbá
frankfurti virsli
 Kapható minden jobb fűszer és csemege-
 üzletben. Visszontelárusítók részére lerakat
Klein Odón
 Oradea-Mare, Str. Petru Maior (Or-u.)
 7 szám. Telefon 7-10.
Kemény Testvérek
 konzervgyára Salonta-Mare

Interiur „Alt-Wien“

Antiquitások:
 Márkás porcellán kristály,
 keleti perzsa,
 régi butorok,
 kommod,
 vitrinek,
 szekretár
Str. Calvin
(Ritoók Zs.-u.) 30. I.

Kalapokat

uri divalciókat,
 fehérneműket
 az üzlet
 ujjaalakítása
 miatt

minden
 elfogadható
 árban
 árusítok

ROTH M.
UTÓDA
 Mária királyné-123. r

TEMESVÁRI SÖR

külön klasszist képvisel!
Salon Chic
 Sas-passage
 Női kalapok
 Mindenféle kalapke-
 lékek nagy áruháza.
 Nagyban és kicsinyben

Használt, de jó karban levő
BUTOROKAT
 csakis **GRÓSZ** butor-
 üzletében
 Baros-utca 6. szerezheti be
 legolcsóbb árban. Villamos megálló

Magas árban veszek
 briliáns, arany, ezüst ékszereket és
 dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezü-
 söt, arany szápadlást, arany és má-
 hamis
 fogakat **Freund Benjámín**
 ékszerész, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferd.
 (Rákóczy ut) 11, Széchenyi szőlő épü-
 let. — Ékszer olcsó árban kapható.

Aszódi-nál Sas-palota

כשר של פסח
Husvétí fűszerek

Czeresz Plantol, szilva, nyers és pörkölt kávék, cukor, ecet, só, szilvórium, nemes édes paprika és csokoládék.
Friss Jánoskenyér 1 kg. 18 Lei.

CIPÉSZEK!

Mindenn mű felsőbőrök, talpárak és

cipésszellőzők

1 legolcsóbb bevásárlási forrása
SALGO bőrkerekeskedőnél
N c lae Jo ga (Zö d a utca) 14.

Eredeli angol lavaszi
szöveleim megérkeztek

SEIDLER uriszabó

Parcul Eminescu (Ezredévi Emléktér) 2, Rimanóczy-szálloda mellett.

Legolcsóbb címtáblák

Földesnél

készülnek

S. gura (Kapucinus utca) 19.

Kisebb vagy nagyobb
üzlethelyiséget

keresek 1924. vagy 1925. május
óra, boltbér nem határoz.

HERBST ékszerész

Bul. Regele Ferdinand 9.

Halló!

Halló!

Kovács J.

órák és ékszerész

Bul. Regele Ferdinand (Rákóczy-ut) 36

Mindennemű órák javítást
elvégeztet. Munkáért kívánatra
házhoz is megyek.

Szavatolt valódi **MÉZ** kapható

Dzierzon méhészetnél

Str. Alexandrii (Teleky) u. 32.

GYERMEKE LESZ

a legelegánsabb a korzón,
ha gyermekkoocsját

SZÖKE MIKLÓS-nál

Strada Vlahuta (Szent János-utca) 22. szám alatt
szerzi be.

Ugyanott új huzatok, ernyők,
gummizások és mindennemű ja-
vítások a legolcsóbban és leg-
gyorsabban készülnek.

APROHIRDETÉSEK

Minden szó 3 lei, vastag betűkkel 6 lei.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lei.

LAKÁS

HÁZASPÁR vagy fiatal emberek la-
kást, kosztot kaphatnak, Strada Vlahuta
(Szent János-utca) 82. 401

KÖZPONTON kétszobás komplett la-
kással azonnal átadó. Értekezni Balázs-
nénál, Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-
utca) 21. d. e. 9—1. Telefon 815. 405

ALKALMAZÁS

MEGBIZHATÓ ember raktárnoknak
vagy nagyobb részvénytársasághoz iro-
da szolgának ajánlkozik. Címet a Hegedüs
hirlapirodába kér. 377

CIPÉSZ segédekkel állandó csoport
munkára felveszek. Kohn, Strada Sf. La-
dislau (Körös-utca) 17. 398

SZALHA varrónők, masamódok és
kézilányok magas fizetéssel felvétetnek
a Klein Simon kalapgyárába. 397

IRODAI gyakornok felvétetik. Cím a
Hegedüs hirlapirodába. 399

ROMÁN, német franciában perit
fiatalember délutánra, gyakorlott ma-
gyar gyors és gépirónó, esetleg román is
egész napra állást keresnek, mérsékelt
díjazásért. Címet a Hegedüs hirlapiro-
dába. 395

ELSŐRANGÚ himzönök, aszur és hor-
golónők felvétetnek Argyelán Emma ké-
zimunka üzletébe, Strada Vlahuta (Szt.
János-utca) 35. 406

DEUTSCHES Kinder Fräulein nur zu
4—5 Jahre. Offerirt sich bis 1 Mai Ull-
mann palota, Vitéz Mihály-tér 11. 404

PÉNZTÁRHOZ gyakorlott, komoly nő
keresünk. Cím Hegedüs hirlapiroda. 402

ADÁS-VÉTEL

JÓ karban levő balkaros gép eladó.
Értekezni: Nemes, Strada Bizericei
(Templom-utca) 24. 400

szabo van eleg

de o caón és jó kizárólag

David és Kohn

uri szabónál

Strada Alexandrii (Teleky-utca) 4.

rubazkodhat

BIZOMÁNYBA elfogadok bármilyen
fehérneműt, porcellánokat, sz-nyegeket
és képeket. Bulevardul Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 30, jobbra, Szász. 64

NAGYON szép hálószoba, 2 rézagy
madraccal, 2 kis szekrény, 2 nagy szek-
rény tükörrel, Argaman szőnyeg 4 és
fél 3 és fél, 2 moket fotel eladó. Bule-
vardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)
30. jobbra. 282

EGY tenniszhaló elsőrangú angol
gyártmány, egy hármass könyvszekrény,
sürgösen eladó. Bulevardul Regele Ferdi-
nand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 161

STRADA General Holban (Széles-
utca) 26. sz. ház berendezett jömeneteli
fűszerüzlettel, hozzátartozó lakással, is-
tállóval, nagy udvarral, sürgösen eladó.
Értekezhetni ugyanott. 387

ELADÓ 12 személyes kávé és mókás
szerviz, lámpaernyő, zsurasztal, szamo-
vár, fehér vaságy, rézlámpa, rézagy,
márványmosdó tükörrel, seylon olcsó
hálószoba, külön szekrény, 2 vas mosdó.
Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-
ut) 30. jobbra Szász. 49

NAGYON szép farkas kutya eladó.
Megtéríthető 2—4 óra között. Strada
I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 13. —
Ugyanott egy disznó is eladó. 396

SÜRGÖSEN eladó nagyon szép itt ké-
szült átvető perzsaszőnyeg. Bulevardul
Regele Ferdinand (Rákóczy-ut) 30.
Szász. 39v

ELEGÁNS szalon garnitúra és hencser
tizenegy darab eladó. Érdeklődni lehet
Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-
ut) 18. emelet jobb, délután 1—2 között. 394

MAHAGONI háló elutazás miatt ol-
csón eladó. Hentes-utca 7. 407

JÓKARBAN levő férfi öltönyök, felöl-
tő és cipők eladók. Strada I. C. Bratia-
nu (Szaniszló-utca) 4. 403

ELADÓ férfi öltönyök sovány alakra,
42. számú csizma, Sarada Cazarme
(Kaszárnya-utca) 2. 400

**Üzlethelyiség
központban
átadó**

Cím Hegedüs hirlapirodában

* Lehár és Kálmán új ope-
rettje: Maritza grófnő és Clocló
kottája kapható a Hegedüs hir-
lapiroda zenemű osztályában.

* Salon zenekari művek, vo-
nósnegyesek, Sonáták, Etüdök,
minden hangszerre a Hegedüs
hirlapiroda zenemű osztályában.

Elismert jó minőségű és tetszetős kivitelű
fedélcserepet

mint: 253 számú falcos-, hódfarku-, közönséges kéz-
zelvert- és gerincserép (duda), valamint nyers falazásra
(Rohbau) alkalmas

világos színű géptéglát

és kézzelvert falazótéglát, szállít minden mennyiség-
ben, fix számlára és bizományba

„CONCORDIA“ Téglagyár R. T.

Sürgőnycim: Concordia Corpinis **Carpinis** Telefon szám 7.

Ugyanott eladó 24 drb. keveset használt füstharang

ASZÓDI

csokoládé

és disztójások vására
megkezdődött

Tearum továbbra is literje L. 26
Mazsola kilója L. 48. — Saját
darálású porcukor, mák, dió

Aszódinál, Sas-palota

Magas árban veszünk

butort, szőnyeget, porcellánt,
zongorát, Wertheim-kasszát,
egész lakásberendezéseket.
Meghívásra házhoz megyünk

Beck és Benjámín

Str. Coganiceanu (Váradí Zalg-
mond-utca 11.) Telefon 1762

Olcsón kiárussítjuk raktáron levő per-
zsa és gyári szőnyeget, ebédő és
hálóberendezéseket, anik bu orokát

MASITS, szücs

Str. Vlahuta (Szent János-utca) 2

Szörmék nyári gondozását,
molykár eleni megóvását

biztosítással vállalok

Alakításokat és javításokat nyári
időben jutányos áron végzek

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növény
ölelzsirt,
mert tiszta, egészsé-
ges es szapora

Köserül elballitva, szí-
goruan az orthodox
izr. rituelek szerint
Fuchs Benjamin nagyvá-
radi orth. tórabbi ur
felügyelete alatt

Készíti a **Fabrica Phenix**
S. a. R. Bucuresti.

Oradea-marei képviselőt:
FISCHER EMIL Parcul Stefan
cel mare 11. — Telefon 692

Legújabb **Női kabátok**
már 550 leiért

Női ruhák és pongyolák
250 leitől

Gyermek ruhácskák 75 L-től

Model áruház
Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 6

Uj üzememben munkában volt
butorok elkészültek

Ugy ebédő, mint hálóberendezé-
sek a legszebb kivitelben mérsé-
kelt áron és előnyös fizetési fel-
tétel mellett kaphatók

Frauli Engelstein si Co

Szarvas-str 4.

Sonnenfeld Adoll részv. társ